

به نام خدا

مرکز تحقیقات خون، سرطان و ژنتیک
دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

در مورد

سرطان های مردان

بیشتر بدانیم

یزد- بیمارستان شهید صدوقی- درمانگاه بقایی پور

تلفکس: ۸۲۲۹۱۰۴

تهیه کنندگان: دکتر سارا کشاورزی، مهندس عاطف عاطفی

هر قسمت از آلت می تواند درگیر سرطان شود ولی شایع ترین آنها سر آلت و پرپوس در مردانی که ختنه نشده اند می باشد.

با وجود شیوع بیشتر این سرطان در آسیا، آفریقا و شمال آمریکا به علت ختنه در کشور های اسلامی، آمار این سرطان در ممالک مسلمان بسیار کم است. ختنه در زمان کودکی و یا نوجوانی می تواند شانس ابتلا را کاهش دهد ولی در سنین بزرگسالی بی تاثیر است پس توصیه می شود در زمان کودکی این عمل انجام شود.

ابتلا به عفونت ویروسی که عامل زگیل های تناسلی در انسان است، سن بالای ۶۰ سال، سیگار به خصوص اگر سابقه فامیلی مثبت وجود داشته باشد و ضعف سیستم ایمنی به علت ابتلا به HIV و ایدز می توانند شانس این سرطان را افزایش دهند.

علامت های سرطان آلت کدامند؟!

علامت ها معمولا در پوست آلت تظاهر پیدا می کنند. مردان باید از وضعیت طبیعی خود آگاهی داشته باشند تا با بروز هر گونه تغییر به پزشک مراجعه نمایند.

شایع ترین علامت ها عبارتند از: هر ضایعه غیر طبیعی یا زخم آلت که تا ۴ هفته بهبود پیدا نکند که می تواند شبیه زخم، تاول یا زگیل باشد.

خونریزی از آلت، راش های پوستی، هر گونه تغییر رنگ در پوست آلت یا پرپوس و ترشحات بدبو، که پزشک برای تشخیص ضایعه از آن نمونه برداری می کند.

Refrences:

- 1-Kawakami K, Kawakami M, Puri RK. Overexpressed cell surface interleukin-4 receptor molecules can be successfully targeted for antitumor cytotoxic therapy. Crit Rev Immunol 2001; 21: 299-310
- 2-Chisholm, C., Spiekerman, M., Koss, W. (2009). Undetectable Prostate-Specific Antigen in the Absence of Previous Prostatectomy: Laboratory Error or True Finding?. Lab Med 40: 466-469
- 3-Brawley, O. W., Ankerst, D. P., Thompson, I. M. (2009). Screening for Prostate Cancer. CA Cancer J Clin 59: 264-273

عفونت ایجاد شوند ولی مراجعه به پزشک جهت درمان و بررسی بیشتر ضرورت دارد.

پزشک با معاینه بیضه ها، کشاله ران و شکم برای پیدا کردن توده های لنفی و با آزمایش خون و در صورت لزوم CT اسکن بیماری را تشخیص می دهد.

چه علامت هایی را جدی بگیریم؟!

سرطان بیضه همیشه علامت دار نیست و بسیاری مواقع بصورت خاموش و بدون علامت پیشرفت می کند. معمولا اولین علامت لمس توده در بیضه است که می تواند دردناک یا بدون درد باشد. سایر علائم به صورت تورم بیضه، سفت شدن آن، احساس سنگینی و پرشدگی و درد در کیسه بیضه و یا پایین شکم می باشد.

سرطان بیضه نیز مثل سرطان پروستات می تواند به نواحی دیگر بدن بویژه استخوان ها و ریه انتشار پیدا کند و علائمی مثل کمر درد، تنگی نفس، درد سینه و سرفه ایجاد کند.

درمان:

درمان معمولا به صورت جراحی و خارج کردن بیضه ها به همراه پرتو درمانی یا شیمی درمانی انجام می شود.

برای افرادی که تمایل به بچه دار شدن دارند می توان قبل از جراحی اسپرم های گرفته شده از بیمار را بصورت منجمد در بانک اسپرم نگهداری کرد.

آیا در آلت تناسلی نیز سرطان دیده می شود؟!

آلت تناسلی در مردان از ۳ قسمت تشکیل شده است: ریشه - تنه - سر که پوششی به نام پرپوس دارد که تحت عمل ختنه برداشته می شود.

سرطان آلت بر خلاف سرطان پروستات و بیضه، بسیار نادر بوده بطوری که هر سال کمتر از ۵۰۰ مورد در انگلستان شناخته می شود. اگر زود تشخیص داده شود شانس درمان آن بسیار زیاد است.

آیا شایع ترین سرطان دستگاه تناسلی مردان را می شناسید؟

پروستات یک غده تولید مثلی بلوطی شکل در مردان است که زیر مثانه قرار دارد و مجرای ادراری (مجرای خروج ادرار و مایع منی) را در بر گرفته است. این غده مایعی ترشح می کند که همراه با اسپرم مایع منی را تشکیل می دهد. شایع ترین سرطان دستگاه تناسلی مردان را سرطان پروستات تشکیل می دهد بطوری که در سال ۲۰۰۲ در کل دنیا ۶۷۰۰۰۰ سرطان پروستات تشخیص داده شده که ۱/۹ کل سرطان های تشخیص داده شده در مردان را شامل می شود. این سرطان در قاره آسیا از شیوع کمتری برخوردار است. پزشکان معتقدند نمی توان یک عامل را به عنوان عامل ایجاد کننده سرطان نام برد و ترکیبی از عوامل برای ایجاد سرطان لازم است. عوامل موثر شناخته شده شامل ارث، سن بالا، سیگار و ... می باشد که ارث و سن بالا را نمی توان تغییر داد ولی یک عامل خطر مهم سرطان پروستات را می توان از زندگی حذف کرد و آن سیگار است.

افرادی که در خانواده فرد مبتلا به سرطان پروستات داشته اند مثل پدر، برادر و یا عموی مبتلا باید زیر ۴۰ سالگی برای سرطان پروستات بررسی شوند. وجود سرطان سینه در خانواده نیز با شانس بیشتر سرطان پروستات در مردان همراه است.

این سرطان با بالا رفتن سن مردان، افزایش می یابد و اکثر موارد در سنین بالای ۶۰ سال مشاهده می گردد. البته با بالا رفتن سن در مردان غده پروستات بطور طبیعی بزرگ می شود که به آن بزرگی خوش خیم پروستات می گویند و معمولا تبدیل به بدخیمی نمی شود.

سرطان پروستات چه علائمی ایجاد می کند؟

معمولا نشانه های توده های خوش خیم و بدخیم پروستات مشابه بوده و شامل: اشکال در دفع ادرار، احساس فوریت در

دفع ادرار، افزایش تعداد دفعات ادرار کردن به خصوص در شب، اشکال در نعوظ (در صورتی که قبلا مشکلی نداشته اید) درد موقع ادرار کردن، وجود خون در ادرار و مایع منی می باشد که دو علامت آخر یعنی **درد در موقع ادرار کردن و وجود خون** هر چند در بیماری های خوش خیم مثل سنگ کلیه نیز دیده می شوند ولی باید جدی تلقی شوند.

بیشتر بزرگی های پروستات خوش خیم بوده و به راحتی قابل درمان اند اما در صورت بروز علائم حتما به پزشک خود مراجعه کنید. گاهی اولین علائم به علت انتشار سرطان به سایر نواحی بدن به ویژه استخوان ها است که می تواند باعث بروز علائمی مثل درد در پشت، لگن، و سایر نواحی استخوانی شود. علاوه بر این ممکن است علائم عمومی سرطان ها مثل احساس خستگی، کاهش وزن شدید به خصوص در مردان مسن تر، کاهش اشتها و ... دیده شود.

آیا آزمایشی برای شناسایی زودتر سرطان پروستات وجود دارد؟

بیمار برای بررسی و رد سرطان باید توسط پزشک معاینه پروستات از مقعد شده، آزمایش خون PSA انجام دهد. اگر جواب آزمایش PSA خون بیمار به مقدار کمی افزایش یافته باشد و یا به عبارتی در مرز باشد (که با بالا رفتن سن بطور طبیعی مقداری افزایش می یابد) پیشنهاد می شود ۱-۳ ماه بعد مجدداً آزمایش تکرار شود اگر بالا نرفته باشد احتمال سرطان بسیار کم است. در صورت بالا رفتن سطح PSA خون بیمار، به پیگیری بیشتر نیاز است.

درمان:

در مردان مسن تر و یا دارای بیماری های دیگر و نیز در مراحل اولیه بیماری، فقط بیمار را تحت نظر می گیرند تا زمانی که علائم بروز یا تغییر کنند. در مردان سالم تر معمولا جراحی پیشنهاد می شود. پرتو درمانی و هورمون درمانی از

سایر روش های درمانی هستند.

آیا سرطان دستگاه تناسلی مردان جوان را می شناسید؟

بیضه ها غده های تولید مثلی در مردان هستند که تولید سلول های جنسی مردانه (اسپرم) و ترشح هورمون تستسترون را بر عهده دارند و در پایین و طرفین آلت تناسلی در کیسه بیضه قرار گرفته اند.

شیوع:

شیوع سرطان بیضه در حال افزایش است. بر طبق آمار در آمریکا نزدیک به ۷۶۰۰ مورد سرطان بیضه تشخیص داده شده و حدود ۴۰۰ مرگ در سال را در آمریکا به خود اختصاص داده است. بر خلاف سرطان پروستات، سرطان بیضه در مردان جوان دیده می شود بطوری که میانگین سنی آن ۱۸-۳۲ سال است. شیوع آن در آسیا و آفریقا کمتر از اروپا است. علت های آن هنوز کاملا شناخته شده نیست.

سرطان بیضه را خودمان تشخیص دهیم!؟

مهمترین راه تشخیص زودرس بیماری و درمان به موقع آن معاینه توسط خود شخص است.

توصیه می شود مردان بعد از سن بلوغ بصورت ماهانه بیضه های خود را معاینه کنند و در صورت لمس هر گونه توده، سفتی و یا تورم به پزشک مراجعه نمایند. بهترین زمان معاینه توسط خود فرد بعد از حمام یا دوش آب گرم است که کیسه بیضه نرم می باشد و امکان لمس هر گونه توده وجود دارد. معاینه باید با ملایمت و با دو دست انجام شود.

ممکن است یکی از بیضه ها در معاینه بزرگ تر باشد که امری طبیعی است. همچنین لمس یک ساختار طناب مانند بالا و پشت بیضه ها مربوط به اپیدیدیم است که وظیفه نگهداری و انتقال اسپرم ها را بر عهده دارد و نباید توده تلقی شود. اگر توده ای در **جلو و یا کنار بیضه** لمس کردید فوراً به پزشک مراجعه کنید. هر چند این توده ها می توانند به علت